

MISTRZ MOJEJ MAŁEJ OJCZYZNY

Kardynał Stefan Wyszyński

Życiorys

- **Kardynał Stefan Wyszyński** urodził się 3 sierpnia 1901r. w miejscowości Zuzela nad Bugiem, na pograniczu Podlasia i Mazowsza. Po ukończeniu gimnazjum w Warszawie i Łomży wstąpił do Seminarium Duchownego we Włocławku. Świecenia kapłańskie otrzymał 3 sierpnia 1924r. z rąk biskupa Wojciecha Owczarka. 5 sierpnia odprawił prymicyjną Mszę Świętą na Jasnej Górze.
- W latach 1925-1929 studiował na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, na wydziale prawa kanonicznego i nauk społecznych, gdzie uzyskał stopień doktora.
- Podczas rocznej podróży naukowej po krajach Europy Zachodniej interesował się szczególnie Akcją Katolicką i działalnością związków zawodowych oraz ruchów religijno-społecznych.
- W czasie II wojny światowej, jako znany profesor-społecznik, był imiennie poszukiwany przez Niemców. W okresie Powstania Warszawskiego pełnił obowiązki kapelana grupy AK „Kampinos”, działającej w Łaskach i okolicy. W tym czasie sprawował funkcję kapelana szpitala powstańczego w Łaskach.
- Zaraz po zakończeniu działań wojennych powrócił do Włocławka i zaczął organizować Seminarium Duchowne zniszczone w czasie wojny. W 1945r. został rektorem Seminarium. Podjął też obowiązki redaktora tygodnika diecezjalnego „Ład Boży”, czynił starania o wznowienie czasopisma „Ateneum Kapłańskie”.
- W 1946r. Ojciec Święty Pius XII mianował księdza profesora Wyszyńskiego biskupem, ordynariuszem diecezji lubelskiej. Sakrę biskupią przyjął na Jasnej Górze 12 maja 1946r.
- Po śmierci kardynała Augusta Hlonda w 1948r. został arcybiskupem Gniezna i Warszawy, Prymasem Polski.
- Na konsystorzu w dniu 12 stycznia 1953r. został kardynałem.
- W okresie konfliktów między Państwem a Kościołem 25 września 1953r. został aresztowany i wywieziony z Warszawy. Przebywał kolejno w Rywałdzie Królewskim, w Stoczku Warmińskim, w Prudniku, w Komańczy. W Komańczy, w dniu 16 maja 1956r., napisał tekst odnowienia Ślubów Narodu, które zostały uroczyście złożone na Jasnej Górze 26 sierpnia 1956r. (bez obecności Prymasa).
- 26 października 1956r. kardynał Stefan Wyszyński odzyskał wolność.
- W latach 1957-1965 prowadził Wielką Nowennę przed Jubileuszem Tysiąclecia Chrztu Polski. W 1957r. rozpoczął Nawiedzenie Polski przez kopię Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej. 3 maja 1966r. Prymas Polski, wraz z arcybiskupem Krakowa – Karolem Wojtyłą i całym Episkopatem, oddał Polskę Matce Bożej na wieczystą własność, w Jej macierzyńską niewolę miłości.
- W latach sześćdziesiątych czynnie uczestniczył w pracach soboru Watykańskiego II.
- W czerwcu 1979r. Prymas Wyszyński przyjął w Ojczyźnie Papieża Polaka – Ojca Świętego Jana Pawła II.
- Kardynał Stefan Wyszyński zmarł 28 maja 1981r. w Uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego. Nazwany Prymasem Tysiąclecia odszedł do Boga człowiek, który 57 lat przeżył w kapłaństwie, 35 lat był biskupem, 32 lata Prymasem Polski. Przez całe swoje życie nauczał, bronił, przebaczał, dźwigał, krzepił, pocieszał. Myśl przewodnią Jego posługi były słowa widniejące na biskupim herbie „SOLI DEO” (jedynemu Bogu).
- W 1989r. rozpoczął się proces beatyfikacyjny Sługi Bożego Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Prymasa Polski.

Dzieciństwo i młodość

- Urodził się 3 sierpnia 1901 o godzinie 3:00 w Zuzeli nad Bugiem na ziemi nurskiej (pogranicze Mazowsza i Podlasia) jako drugie dziecko wielodzietnej rodziny rolników: Stanisława (organisty miejscowego kościoła) i Julianny z d. Karp. Tego samego dnia został ochrzczony w parafii Przemienienia Pańskiego w Zuzeli z rąk proboszcza ks. Antoniego Lipowskiego. W religijnej atmosferze domu rodzinnego uformował i pogłębił swoją wiarę, szczególnie kultu maryjnego, co było powodem wyboru przyszłej drogi życia kapłańskiego. W przemówieniu z 13 czerwca 1971, jakie wygłosił w Zuzeli, tak wspominał okres dzieciństwa:

A w domu nad moim łóżkiem wisiały dwa obrazy: Matki Bożej Częstochowskiej i Matki Bożej Ostrobramskiej. I chociaż w owym czasie do modlitwy skłonny nie byłem, zawsze cierpiąc na kolana, zwłaszcza w czasie wieczornego różańca, jaki był zwyczajem naszego domu, to jednak po obudzeniu się długo przyglądałem się tej Czarnej Pani i tej Białej.

- Jego szkolny kolega z ławki w Zuzeli Franciszek Jastrzębski tak go wspomina:

Stefan nie był od razu taki święty! Lubił dziewczęta ciągnąć za włosy. A jeśli nie chcieliśmy, aby była klasówka, wylewaliśmy atrament z kałamarzy albo zapychaliśmy go bibułą.

- Na naukę nie lubił poświęcać zbyt wiele czasu, a zwłaszcza na matematykę, której – jak sam przyznawał – najbardziej nie lubił. Wolał się bawić w domu z siostrami. Podczas zabawy zdarzyło się, że tak bardzo się na nie zdenerwował, że rozpruł ich szmaciane lalki i spalił je w piecu. Gdy ojciec zabierał się do wymierzenia mu kary, schował się pod pianino. Siostry solidarnie stanęły wtedy w jego obronie, mówiąc: „On się poprawi, nawróci...” „Jak widzicie, nawróciłem się!” – żartował później w jednym z kazań.
- W 1910 rodzina przeniósł się do Andrzejewa, gdzie uczęszczał do trzeciej klasy szkoły podstawowej z rosyjskim językiem nauczania. Tutaj popadł w konflikt z nauczycielem za nieposłuszeństwo jego metodzie wychowawczej, co było powodem wyrzucenia ze szkoły. Umierająca matka w 1910 dała mu do zrozumienia, że jej wolą i matczyną intuicją jest, by został kapłanem. Powiedziała mu wówczas w tajemniczych słowach:

Stefan – ubieraj się... Ubieraj się, ale nie tak się ubieraj, inaczej się ubieraj.

- W kościele św. Bartłomieja w Andrzejewie przystąpił w maju 1911 do pierwszej komunii świętej. W latach 1912–1915 był uczniem gimnazjum im. Wojciecha Górskiego w Warszawie. W 1913 przyjął sakrament bierzmowania w parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Andrzejewie z rąk bp. Antoniego Juliana Nowowiejskiego.
- Z powodu wojny w latach 1915–1917 uczęszczał do Prywatnej Siedmioklasowej Szkoły Handlowej Męskiej w Łomży. W latach 1917–1920 uczył się w liceum wrocławskim im. Piusa X (Niższe Seminarium Duchowne). W latach 1920–1924 był klerikiem Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławku. Świecenia subdiakonu przyjął 15 marca 1924 z rąk bp. Stanisława Zdzitowieckiego, a święcenia diakonatu 5 kwietnia tegoż roku.

Prymas Polski

- W archiwum prymasowskim w Warszawie znajduje się ostatnia wola będącego u schyłku życia prymasa Polski Augusta Hlonda, podyktowana osobistemu sekretarzowi ks. Antoniemu Baraniakowi, w której prosi listem do papieża Piusa XII o mianowanie swoim następcą biskupa lubelskiego Stefana Wyszyńskiego. 12 listopada 1948 papież Pius XII na konsystorzu w Rzymie mianował arcybiskupem metropolitą gnieźnieńskim i warszawskim, a tym samym prymasem Polski, bp. Stefana Wyszyńskiego. Bulla nominacyjna została podpisana przez papieża 16 listopada. Ingres w Gnieźnie odbył się 2 lutego 1949. W drodze, jadącego samochodem prymasa, spotkały szykany ze strony milicji, która wielokrotnie go zatrzymywała oraz legitymowała i kontrolowała. Natomiast ingres w Warszawie miał miejsce 6 lutego 1949. W okolicznościowej mowie, którą wówczas wygłosił, powiedział m.in.:

Od dziś zaczyna się moja droga przez Warszawę. Znam ją dobrze, jestem z nią związany tak blisko, może najbardziej była mi bliska, gdy broczyła krwią w powstaniu, gdy patrzyłem z Izabelina na dymy ofiarnego wielkiego ołtarza całopalenia.

Dzisiaj muszę pokochać Warszawę i oddać jej swoje siły i życie. O wiele to łatwiej dziś niż kiedykolwiek. Oby Bóg – Miłość nadał tej pasterskiej miłości swoje Ojcowskie oblicze.

- 29 listopada 1952 podano wiadomość o wyniesieniu przez papieża Piusa XII prymasa Polski do godności kardynała, a 12 stycznia 1953 na tajnym konsystorzu w Rzymie został nominowany ostatecznie kardynałem oraz członkiem kolegium kardynalskiego. Brał udział w czterech konklawe: w 1958, 1963 oraz w sierpniu i październiku 1978. W 1958, kiedy oddano na niego kilka głosów, i w 1963 był jedynym przedstawicielem Europy Wschodniej.

Dziela milenijne i duszpasterskie

- W latach 1957–1966 przeprowadził obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, poprzedzone z jego inicjatywy dziewięcioletnią Wielką Nowenną Tysiąclecia. Z jego inicjatywy na główne obchody 3 maja 1966 na Jasną Górę miał przybyć zaproszony przez niego papież Paweł VI, ale władze nie wyraziły na to zgody. Podczas kazania na procesji uroczystości Bożego Ciała w Warszawie 20 czerwca 1957 zapowiedział peregrynację po wszystkich parafiach w Polsce kopii cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej.
- Uczestniczył aktywnie w obradach wszystkich czterech sesji soboru watykańskiego II. Podczas pierwszej sesji soborowej został mianowany przez papieża Jana XXIII członkiem Sekretariatu do Spraw Nadzwyczajnych, a później przez kolejnego papieża Pawła VI, członkiem Prezydium soboru. Wielokrotnie przemawiał podczas spotkań plenarnych, składał pisemne memoriały, prowadził wykłady czy udzielał wywiadów.
- Jako prymas Polski był głównym koronatorem i uczestnikiem wielu uroczystości koronacji postaci z cudownych obrazów lub figur Dzieciątka czy Maryi (m.in. jako pierwszej swojej koronacji 9 września 1962 Matki Bożej Okulickiej w Okulicach czy następnej 11 sierpnia 1963 Matki Bożej Pocieszenia-Pani Ziemi Sądeckiej w Nowym Sączu oraz wielu innych). Na wniosek jego oraz Episkopatu Polski papież Paweł VI 21 listopada 1964 ogłosił uroczyste w auli soborowej w Rzymie Matkę Bożą – Matką Kościoła.
- Prymas wielokrotnie zabiegał o rozwój budownictwa sakralnego, a w 1969 mówił m.in.:

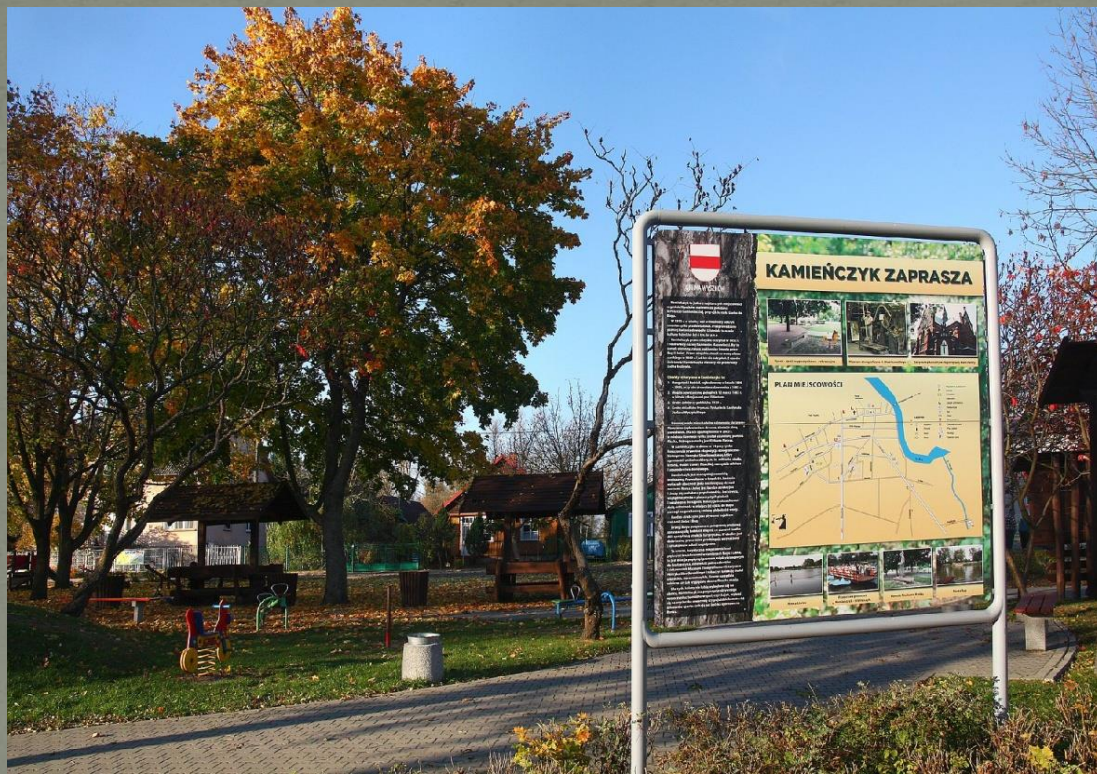
My nie chcemy pomocy, nie chcemy pieniędzy, cegły czy innych materiałów. Nie chcemy nawet ludzi do pracy. (...) Wiele jest innych potrzeb: szkoły, szpitala.

Wydaje nam się jednak, że niektóre rzeczy mogłyby być później wybudowane, a wcześniej świątynie. Niejedna klubokawiarnia, niejedno kino nie jest najpilniejszą potrzebą. Wystarczyłoby materiału na wybudowanie skromnej kapliczki, w której ludzie mogliby się modlić bez przeszkód.

- W 1974 przeprowadził III Synod Archidiecezji Warszawskiej, a w latach 1977–1981 II Synod Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Ponadto uczestniczył w pracach Nadzwyczajnych Synodów Biskupów w Rzymie (1969, 1971 i 1974). Kilkanaście uczelni nadało mu tytuł doktora honoris causa.

Związanie z Kamieńczykiem

ZWIĄZEK KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO
Z PARAFIĄ KAMIENCZYK

Rodzina Wyszyńskich ma swe korzenie na Podlasiu, gdzie nazwisko pochodzi od miejscowości Wyszki k. Białegostoku podlaskiego. Pradkowie Prymasa Tysiąclecia, należą do najstarszej generacji szlachty podlaskiej zamieszkującej te ziemie już od 1444 r. Dlatego też od XV w. Wyszyńscy, figurują w Księgach ziemskich i grodzkich podlaskich. Nazwisko to pojawia się również w XVI wiecznych dokumentach Konsystorza diecezji Luckiej. W drugiej połowie XIX w. dziadek Prymasa Tysiąclecia - Piotr, za swoją działalność w obronie unitów, musiał opuścić Podlasie. Nabył wtedy posiadłość rolną nad Liwcem na terenie parafii Kamienczyk i osiadł tu, nie mając prawa powrotu do stron rodzinnych.

Ojciec kard. Wyszyńskiego - Stanisław urodził się 28 marca 1876 r. w miejscowości Gać w parafii Kamienczyk. Zgodnie ze swoim zamiłowaniem do muzyki poświęcił się pracy organisty. Na początku pracował w Gałkówku k. Łodzi. Później został organistą w Prostyni. Tutaj 4 maja 1899 r. Stanisław Wyszyński zawarł związek małżeński z Julianną z d. Karp.

Matka przyszłego Prymasa Polski pochodziła z miejscowości Fidest, parafii Kamienczyk. Była córką Adama i Anieli z Gizewiczów. Julianna urodziła się 15 września 1877 r. Rodzice Julianny utrzymywali się z pracy na roli. W wyniku trudnej sytuacji ekonomicznej ich córka podjęła pracę w Warszawie. Została zatrudniona jako pomoc domowa w jednej z tamtejszych rodzin. Mieszkała wtedy na terenie parafii pw. Św. Krzyża. Mając 22 lat wyszła za mąż za starszego o rok Stanisława Wyszyńskiego. [Wtedy ojciec Julianny już nie żył]. Oboje mieli rodzinę w Skuszewie k. Kamienczyka, więc możliwe, że od dawna się znali.

GRÓB DZIATKÓW WYSZYŃSKIEGO

Grób Katarzyny i Piotra Wyszyńskich, dziatw Kardynała Stefana Wyszyńskiego znajduje się na parafialnym cmentarzu w Kamienczyku.

[illegible]

Dziękuję za uwagę :)

Julian Zalewski